

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA BUDAPEȘTA, VII, ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47—82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Ententa declară război Bulgariei

— Bulgaria a răspuns la ultimatul Rusiei —

Sofia, 6 Oct. — Membrii guvernului bulgar au ținut un consiliu de miniștri în locuința prim ministrului dr. Radoslavov. Sfatul a ținut de la 8 ore seară până târziu după miezul nopții. Membrii cabinetului bulgar au părăsit locuința primului ministru la 3 dimineată. După aceea a sosit la Radoslavov, mareșalul curții, generalul Savov, fost șeful statului major al armatei bulgare în războiul balcanic — și a avut o scurtă consfățuire cu prim ministrul bulgar, după care ambii au plecat în automobilul regal la localitatea balneară unde se află momentan Regele Ferdinand. Ei au fost primiți îndată în audiență comună. Audiența a durat deja 5 jum. dimineată

până la 8. Radoslavov și Savov s'au întors apoi la Sofia. La ministrul prezidiu, Radoslavov a invitat pe ambasadorul german Mihaelis, pe cel austro-ungar Tarnovski și pe cel otoman Fetși Bei. 4 ore a durat această consfățuire diplomatică.

Pentru astăzi se așteaptă declararea de război Bulgariei, nu numai din partea Rusiei, ci și din partea celorlalte puteri ale Ententei.

Răspunsul Bulgariei la ultimatul rusesc a fost remis ieri Marți după amiază. Dimineată, guvernul bulgar a dat răspuns reprezentanților împătritei înlegeri la propunerile ce au făcut Bulgariei la 14 Septembrie.

Regele Greciei contra lui Venizelos

— Prim ministrul grec a demisionat —

Berlin, 6 Octombrie. — Agenția Havas anunță: Regele Constantin al Greciei a declarat prim ministrului Venize-

los, că nu poate urma până la capăt politica actualului guvern. Venizelos și-a dat demisia.

Flota rusă capturează un remorcher românesc

București, 6 Oct. — «Universul» anunță din Sulina: Remorcherul «Fratelli Mendel» proprietatea d-lui Achille Mendel din Brăila, trecea spre Sulina remorcat de remorcherul «Dunărea». Când a ajuns în fața portului Reni i-a ieșit înainte un vapor rusesc înarmat cu tunuri și l'a somat să tragă în portul Reni, ceea ce s'a și întâmplat.

După ce remorcherele au acostat în port, o patrujă de marinari ruși a intrat pe remorcherul «Fratelli Mendel» și a scoborât pavilionul românesc, arborând pe cel rusesc. Capturarea în apele

românești s'a făcut pe motiv că remorcherul Fratelli Mendel purta pavilionul austriac înainte de războiul european, iar pavilionul românesc a fost arborat de curând. Se mai spune că capturarea s'ar fi făcut pe motivul că remorcherul ar fi fost vândut Austro-Germanilor.

Sunt informat pozitiv însă, că remorcherul nu era încă vândut dar se trata vânzarea lui. Pe bordul remorcherului se aflau mai multe familii din Brăila, cari veneau la Sulina.

Știrea aceasta a produs mare senzație în localitate.

DIN ROMÂNIA

Constituirea Federației Unioniste

La București s'au întrunit la câte o consfățuire separată, conducătorii Ligii culturale, comitetul executiv al partidului conservator de sub șefia d-lui N. Filipescu, și comitetul partidului conservator de sub conducerea d-lui Take Ionescu. Toate aceste trei grupări politice au hotărât să formeze un partid unitar naționalist, cu numele de «Federația unionistă» partid pus sub președenția d-lui Nec. Filipescu.

La Liga culturală, d. prof. Sim. Mindreanu, arătând motivele formațiunii acestei noi organizațiuni politice, a declarat:

«Dacă partidul liberal era în opoziție, de în război, fiind este singurul partid puternic și bine organizat. Singura noastră nenorocire este că nu avem un partid puternic de opoziție. Este prea târziu să facem un nou partid. De aceea vom forma o puternică grupare a tuturor elementelor românești. Ea va fi o forță care să ajute guvernul, și în caz de nevoie să-i ia locul, dacă guvernul va fi neputincios.»

S'a hotărât apoi ca comitetul Ligii culturale, să trimeată în comite de conducere al noii grupări 3 reprezentanți: Părintele Vasile Lucaciu, poetul Octavian Goga, și prof. Simeon Mindrescu.

Comitetul partidului Filipescu a delegat ca membrii în Federația Unionistă pe d-nii I. Grădișteanu, C. Olănescu, și B. Delavrancea, iar comitetul conservator democrat, pe d-nii Take Ionescu, C. Dissescu și C. Istrati.

Desființarea partidului conservator democrat

Citim în ziarul bucureștean «Dreptatea» următoarele:

«Pe toată lumea a surprins faptul că în vreme ce aseară erau întrinite comitetele partidelor conservator și conservator-democrat, cum și adunarea Ligii Ardelenilor pentru luarea unei hotărâri unitare și simultane, — numai partidul d-lui Filipescu și asociația d-lui Mindrescu au putut subscrie la manifestul Federațiunii Unioniste. D. Take Iones-

Prețul unui exemplar 6 fileri.

cu, deși intrunise la d-sa acasă, pentru aceeași oră, pe membrii Comitetului executiv conservator-democrat, n'a putut comunica nici un fel de hotărâre, din cauză că a întâmpinat în rîndul prietenilor săi cea mai neînvinsă opoziție.

Putem afirma că d-nii Cantacuzino-Pășcanu, M. Antonescu, P. Brătășanu, T. Cămărășescu, Al. Darvari, N. Economu, C. Rădulescu-Motru, Dim. Moruzzi, Cair Păucescu, Sc. Lahovari, V. Cancicov, și o multime de alți foști senatori și deputați din provincie își vor manifesta hotărât neaprobarea lor pentru gestul cu care d. Take Ionescu ingenuche partidul conservator-democrat, față de care ei au făcut atâtea jertfe. — cităm textual cuvintele unui fruntaș takist.

Aceiași persoană a continuat să ne spună:

»De mult, noi — și între noi erau oameni cărora partidul nostru datorează mult: M. Antonescu, Cantacuzino-Pășcanu, Toma Cămărășescu, — vedeam că Take Ionescu stăruie într-o atitudine de exagerațiune, dăunătoare și țării și partidului. Tineretul conservator-democrat: Cair, Păucescu, Cancicov, Sc. Lahovari, se țineau de multă vreme departe de acțiunea șefului, pe care continuau totuși să-l respecte și să nu-i părăsească.

»Fuziunea Filipescană-takistă, făcută în condițiunile acestea, înseamnă distrugerea definitivă a partidului pentru a cărui existență și consacrare politică am meșit de atitudinea lui și pasiunea lui

în politică externă; în asemenea stare de suflet pierde partidul și se pierde pe sine-însuși.

»Noi n'o să-l putem urma.

»Ne pare rău că închidem așa de puțin meritat o carieră și atâtea aspirații oneste.»

Dar, după cum s'a anunțat, d. Take Ionescu, neisbutind să ia aseară o hotărâre, a convocat din nou pe membrii comitetului executiv.

Știm de mai înainte că nu se vor prezenta decât o mică parte din cei cari constituiesc acest comitet.

Totuși, d. Take Ionescu va proclama »adeziunea« partidului conservator-democrat la »Federația Unionistă«, care înseamnă — după cum s'a hotărât în mod formal — fuziunea takisto-conservatoare, sub președinția d-lui Nicu Filipescu.

Măsurile militare ale României pentru menținerea strictei neutralități

»Corriere dela Sera« din Milano află din București: Guvernul român, în urma agravării conflictului bulgaro-rus și pentru menținerea strictei neutralități a României — a pus sub conducerea militară regiunile dela frontieră precum și porturile dela Marea Neagră.

Imprumut român încheiat la Londra ?

»Agenția Havas« anunță că România a încheiat un nou imprumut la Londra, care a și fost ratificat oficial.

și răspunsul guvernului bulgar la ultimatul Rusiei, care de sigur va avea o mare importanță principiară mai ales, căci se va vedea cum respinge un stat mic slav, care s'a lepădat de tutela și »protecțiunea rusească« la amestecul guvernului moscovit în suveranitatea statului bulgar. Un lucru e sigur că Bulgaria nu se va lăsa abătută dela realizarea aspirațiilor ei naționale în Macedonia, cari aspirații sînt în contradicție cu interesele Serbiei și indirect cu acelea ale Ententei.

Presă pariziană așteaptă debarcarea de trupe anglo-franceze la Salonic în mărimea unui corp de armată până pe la sfîrșitul acestei săptămâni. Pentru această debarcare, Venizelos a pus la dispoziție comandantului englez, generalul Hamilton, acea parte din cheiul comercial dela Salonic, care după convenția sârbo-bulgară, ar servi scopurilor comerțului exterior al Serbiei.

După știri directe din Salonic și Atena, încă Dumineca trecută a avut loc o debarcare de puternice forțe anglo-franceze la Salonic sub conducerea generalului francez d'Amades, care a sosit din Serbia, unde s'a înțeles cu guvernul sârb în privința noului plan de luptă.

Generalul acesta ia conducerea armatei Ententei în Macedonia, iar generalul Hamilton va organiza baza militară la Salonic. Știri din Roma vorbesc de o altă debarcare de trupe anglo-franceze la Kavalla, alt port grecesc, aproape de granița bulgară. După declarațiile făcute de Ententa la Atena, corpul de debarcare menit să pornească spre Macedonia în ajutorul Serbiei, va fi de 70 mii soldați. Acest corp va servi în prima linie scopurilor de demonstrațiune contra Bulgariei.

Până acum nu se știe încă precis atitudinea Greciei față de debarcarea de trupe anglo-franceze pe teritoriul grec — care fapt e o violare a neutralității grecești. Presă greacă e încă în așteptare, și e de părere că ar fi cel mai bun lucru să se leze să se desfășure în voie lucrurile, căci e vorba de debarcare de trupe aje acelor puteri cari au arătat totdeauna cel mai mare interes Greciei. După o telegramă din Atena, Venizelos în înțelegere cu reprezentanții Ententei a adresat o notă de protest guvernului bulgar, pentru că a concentrat trupe bulgare în direcția portului grecesc Cavala.

Dacă Bulgaria va intra în război, debarcarea trupelor anglo-franceze la Salonic nu va influența deocamdată operațiunile militare ale Bulgariei contra Serbiei, — căci Salonicul e la 150 kilometri depărtare de granița bulgară, și deja Salonic spre frontiera bulgară există o singură linie ferată — cea ce va avea de urmare că trupele anglo-franceze vor avea nevoie de multe zile până ce să ajungă pe nouj front de luptă.

Dăm acum comunicatul german del 5 Octombrie, (cel austro-ungar l'am publicat deja eri în rubrica telegramelor)

După înfringerile lor dela 3 Octombrie, rușii au repetat atacurile lor contra pozițiunilor noastre numai cu dețasamente slabe.

Ele au fost lesne respinse.

MERSUL RĂZBOIULUI

Un corp de armată francez a debarcat la Salonic

— Ce zice la aceasta guvernul grecesc? — Bulgaria și ultimatul Rusiei. — Reprezentanții Ententei părăsesc Sofia. — Rușii se pregătesc la o acțiune contra Bulgariei la Marea Neagră. — Pe frontul rusesc nimic deosebit. — Italia va lucra în Albania. Luptele pe frontul francez. — La Dardanele luptele vor fi întrerupte. —

De pe toate câmpurile de luptă nu se semnaleză pe ziua de 5 Octombrie, nici un eveniment important, ci totul s'a redus la acțiuni mici, neînsemnate.

Pare că întreg războiul își reține acum răsufarea, și dă înțăietatea crizei din Balcani, asupra căreia sînt concentrate privirile lumii.

După cele mai noi știri sosite din răsărit și apus, reiese că prezentarea ultimatu lui rusesc guvernului bulgar a suferit o întârziere. El a fost înmănat prim-ministrului bulgar, Luni la 5 ore după amiază, de ambasadorul rus însoțit de reprezentanții Angliei și Franței. Italia nu s'a asociat la acest ultimat.

Guvernul rusesc s'a pripit mai mult decât ambasadorul său dela Sofia, căci de ultimatul Rusiei a luat mai curând cunoștință guvernul bulgar și Europa întregă prin mijlocirea Agenției telegrafice din Petersburg, decât prin intermediul ambasadorului Rusiei la Sofia.

După ultimatul Rusiei prezentat Bulgariei — criza din Balcani a ajuns punctul culminant.

Termenul fixat de ultimatul rusesc, de 24 ore atrecut Marți la 5 ore d. am.

După o știre a agenției »Telegraphen Union« din Berlin — guvernul bulgar — după toate probabilitățile, va lăsa fără răspuns ultimatul rusesc. Cu'n calm deosebit se așteaptă la Sofia rechemarea ambasadorilor Ententei. Se așteaptă și declararea războiului din partea Rusiei — Bulgariei.

Ultimatul rusesc prin tonul său provocător a provocat în Bulgaria cea mai mare amărăciune. În palatul regal dela Sofia au loc neîntrerupt conferințe importante, la cari au fost invitați și ofițeri superiori și toți bărbații politici conducători ai Bulgariei. În cercurile autorizate din Sofia se aștepta aceasta înțersătură critică a situației.

Reprezentanții Italiei, Franței, Serbiei și Muntenegrului la Sofia au cerut pașapoartele lor. Numai ambasadorul englez a mai rămas la postul său pentru a comunica guvernului bulgar ultimele deciziuni ale Ententei.

Peste câteva ceasuri, Europa va afla

La celelalte grupe de armată nu s'a întâmplat nimic nou.

Patrule rusești, poartă pentru a înșela trupele noastre, câști germane — lucru ce s'a stabilit precis. Se înțelege că asemenea persoane civile, îndată ce cad în mâinile noastre, să fie tratate conform justiției de război.

Șeful Statului major.

LUPTELE DIN APUS

— **Incăierări în jurul vechilor pozițiuni germane. — Ce spune raportul englez. —**

Ziarul »Politiken« din Copenhaga, constată: La apus, ofensiva anglo-franceză se va curma ca toate celelalte. Pare că Joffre nu dispune pentru continuarea ofensivei, nici de rezerve, nici de munițiuni suficiente.

— Generalul englez French dă următorul raport despre nouile lupte: Germanii au bombardat eri tranșeele noastre între Vermelles și calea spre Hulluh. — Mai târziu au întreprins atacuri vehemente, fără să reușească să obțină victorii demne de remarcat. În direcția nord-estică germanii au cucerit reduta Hohenzollern.

— Guvernul din Luxemburg a protestat la guvernele Ententei contra atacului aeroplanelor asupra Luxemburgului.

— Anglia dispune acum de 979 fabrici de munițiuni.

Comunicatul german de la 5 Oct. anunță următoarele noutăți de pe frontul francez:

Atacuri engleze de granate de mină asupra fortificațiilor la nord de Loos au fost din nou respinse. La aceste atacuri zadarnice, englezii pe lângă pierderile însemnate de morți și răniți, au lăsat în mâinile noastre peste 80 prizonieri și 2 mitralieze.

Tranșeele ocupate de francezi la mănăstirea la nord-vest de Givenchy au fost recucerite eri de noi. Am cucerit acolo patru mitralieze franceze.

La Champagne dușmanul a deschis un puternic foc de artilerie asupra pozițiilor noastre la nord-vest de Souain, unde s'au observat și intenții de atac ale dușmanului. Artileria noastră a împiedicat o înaintare dușmană. La Vauquios am luat -o înaintea dușmanului cu exploziile de mine. Am distrus multe poziții dușmane.

Aeroplanе dușmane au bombardat localitatea Biache St. Vaast, la nord-est de Arras. A fost omorât un locuitor pagube nu s'au produs.

Șeful Statului major.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— **Socialiștii Italiei pentru pace. — Acțiunea Italiei în Balcani. —**

Dela cartierul de presă austro-ungar se anunță că în regiunea Tolmino, trupele austro-ungare au prins dela 28 la 30 Sept. 5 ofițeri și 406 soldați italieni.

— La o consfătuire a consilierilor comunați socialiști din provincia Milano, s'a supus unei critici energice activita-

tea autorităților, constatându-se că aproape toate comunele Italiei trec printr-o situație foarte tristă. Lipsa de lucru la muncitorii industriali și agricoli ia dimensiuni și guvernul italian nu ia măsuri ca să o curme. Adunarea și-a exprimat dorința unei încheieri grabnice a păcii.

— »Frankfurter Zeitung« află din Lugano, că e lucru sigur că Italia va interveni în războiul din Balcani nu în Macedonia ci în Albania.

— Raportul lui Höfer dela 5 Octombrie nu anunță nimic nou de pe frontul italian.

LA SUD

— **Și la Dedeagats vor debarca trupe anglo-franceze**

Știri sosite din Atena la Sofia anunță că Ententa proiectează să debarce la portul bulgar Dedeagats 150 000 soldați. Aceste trupe sînt destinate să atace jinia Tsatajdşa. Trupele cari vor debarca la Salonic sînt aduse din Mudros (peninsula Gallipoli)

La granițele bulgare se lucrează cu febrilitate la lucrările de fortificații, se construiesc tranșee de a lungul frontierelor și mase de trupe sînt concentrate.

— **Grecia ocupă liniile ferate sîrbești**

Guvernul grecesc a dispus ocuparea liniilor ferate Salonic-Monastir până la Kevali, și Salonic-Ueskub la Gevgheli

— de care-ce autoritățile grecești vor să aibe aceste linii sub controlul lor propriu. Ministrul grec Diametris a sosit la Salonic și a luat în stăpânire linia ferată Salonic-Serbia. Trupele cari vor desfăcut atâtea jertfe. Take Ionescu e abarca la Salonic, până la transportul lor în Serbia vor repașa în împrejurimele orașului.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

— **Ententa renunță la acțiunea ei la Dardanele. — Raportul turcesc.**

La Sofia a sosit știrea, după care Ententa a început să-și retragă trupele de la peninsula Gallipoli. Se dă ca sigur că împătrita înțelegere renunță definitiv la acțiunea ei contra Dardanelor.

— Raportul turcesc cu data de 5 Oct. anunță că la Sedil Bahr, artileria dușmană a aruncat 1000 proiectile asupra aripei stîngi turcești, fără a avea efect. Ea a fost redus la tăcere prin puternicul foc al artileriei otomane. O mină turcească care a explodat în lagărul dușman a pricinuit acolo grele pierderi. Artileria turcească a nimerit un crucișător dușman dela Dardanele, distrugându-i învelișul panterat. Băterile anatolice turcești au nimerit un șlep dușman, pricinuind acolo mari pagubi.

— Sub președenția ministrului de război Enver Pașa s'a constituit la Constantinopol o Asociație germano-turcă, în care sînt reprezentați miniștri, deputați, senatori, literați și oameni de știin-

ță ai Turciei. — pentru o conjurare comună turcă-germană pe toate terenurile. Din partea Germaniei a luat parte la această constituire, ambasadorul prințul Hohenlohe și consulii germani

Știrile zilei

— **Furnizori escroci ai armatei osindiți**

Curtea cu juri din Seghedin, după o desbatere de aproape două luni a procesului intentat furnizorilor escroci ai armatei, din acei oraș — a dat eri o sentință aspră și pe deplin meritată. Procesul a pornit în urma unui denunț din partea filialei de aprovizionare a armatei din Seghedin, care a constatat abuzuri la executarea contractelor de furnizare de articole alimentare și alte obiecte pentru trebuințele armatei.

Curtea cu juri în sentința sa constată că acuzații au corupt pe ofițerul și ajutorul său, un sergent major, conducătorul filialei de aprovizionare, dăruindu-le importante sume de bani și alte cadouri. Cu chipul acesta, acuzații au izbutit să înșele administrația militară în cumpărăturile cari erau în valoare de milioane, obținând prețuri mult mai mari pentru marfa vîndută decît era prețul de piață, în multe cazuri au furnizat marfă stricată, sau marfă în cantitate mai redusă decît cea stabilită în cont, au încasat apoi bani pentru furnizări fictive, neexistente, de vagoane întregi. — ceia ce a păgubit mult administrația militară. Curtea cu juri din Seghedin a condamnat pe negustorul din Seghedin, Eugen Luria la un an și jum. închisoare, pe negustorul Paul Solti la 2 ani muncă silnică, pe neg. Bela Bereghi la 8 ani muncă silnică, pe mozarul din Seghedin Ioan Bokor, la 6 ani închisoare muncă silnică; pe economul Iosif Karasz la 7 ani muncă silnică, pe negustorul Sigmond Mandl din Mako la 7 ani muncă silnică, pe neg. din Seghedin Alex. Botim la opt ani muncă silnică.

Pentru corupțiune au mai fost condamnați negustorul din Seghedin Geza Velisz la 8 luni închisoare, agentul comercial Ed. Holzer la un an închisoare. Toți osândiții mai au de plătit importante amende în bani și perd drepturile lor cetățenești.

Acuzații au făcut apel.

— **Riul Sava în creștere**

În urma ploilor torențiale din zilele din urmă, riul Sava a ajuns la punctul culminant, cu 3 metri și 70 cm. peste linia normală. Faptul acesta are importanță și în ofensiva puterilor centrale contra Serbiei, la care trecerea acestui riu, e un moment însemnat.

— **Contra lărgirii învățămîntului limbei germane în școlile ungurești**

Org. n. l. par. idului independenței Magyar-szag, protestează energic contra planului ministrului școlilor ungar, Jankevich, de a se aplica în mod mai inten-

siv în școlile din Ungaria învățământul limbei germane. Ziarul acesta constată că și până acum limba germană a avut întâietate dintre toate limbile străine și că din punctul de vedere al dezvoltării naționale, trebuie de combătut lărgirea învățământului german în școlile maghiare.

Cu tot protestul acesta, proiectul ministrului cultelor este acum aplicat în măsură largă în școlile comerciale și de meserii din Ungaria, cari au înmulțit orele de curs german.

Noua orientare a politicii cehilor

Sub acest titlu, ziarul ceh »Union« din Praga, referindu-se la »situația militară favorabilă a puterilor centrale, care oferă de pe acum siguranța, că granițele Austro-Ungariei vor rămâne inalterabile« — constată mai departe:

— Obligația acelor cari au rămas acasă e ca să lucreze și ei în senzul acela ca siguranța monarhiei și puterea ei să fie mărită. Existența și buna stare a poporului ceh pot fi asigurate numai când monarhia reușește să se apere de toți dușmanii invidioși. Cehul adevărat rămâne un bun austriac, chiar când combatte anume așezăminte și tendințe ale guvernelor austriace. Trebuie fățiș după război să recunoaștem că ne atașăm statului austriac, căruia îi aparținem noi cehii, și că considerăm interesele sale ca interesele noastre. Noi cehii, avem bune simțiminte slave, dar ele nu trebuie să fie mai puternice decât simțimintele pentru Bohemia.»

Un consulat german la Brașov

a fost deschis de guvernul german, cu conducerea căruia a fost însărcinat consulul Lerchen.

Brutar pungaș liferant al statului pedepsit

Eugen Kupfer, fabricant de pâine din Dobrițin, a fost condamnat la 4 ani închisoare, la 4000 coroane amendă și pierderea drepturilor civile, fiindcă în pâinea ce o lăfăra erarului, a amestecat făină proastă, mucedă și cartofi stricați.

Prețuri maxime pentru cartofi

Monitorul oficial ungar de ieri publică o ordonanță a guvernului care stabilește prețul maximal pentru cartofi, după care de la 10 Octombrie, suta de chilograme de cartofi se va vinde cu 9 coroane până la 31 Octombrie, cu 9 cor. 50 fileri de la 1—30 Noiembrie, cu 10 coroane de la 1—31 Decembrie, cu 10 cor. 50 fil. de la 1—29 Februarie și cu 11 coroane de la 1 Martie până la 30 mai. Sacul în care se vor vinde cartofii, poate fi socotit separat. La vânzarea în detaliu, se pot cere prețuri cari să fie în proporție cu prețurile en gros. Cine va cere prețuri mai mari, va fi condamnat la 2 luni închisoare și 600 cor. amendă.

Dificultăți la exportul de cereale din România

Din București se anunță: Foarte greu urmează și acum exportul de cereale din România pentru Austro-Ungaria și Germania. Așa se deblocase Predealul

și Burdujeni, și căile ferate române au început să transporte cereale pentru export și prin aceste puncte, și iarăși s'a produs o perturbare în export prin închiderea punctelor Burdujeni și Rîul Vadului de către autoritățile austro-ungare, din considerații militare. Prin Palanca și Predeal, abia dacă se pot strecura 8—10 vagoane pe zi. În condițiile acestea de export, agricultorii și exportatorii români au mari pagube, de aceea ministerul lucrărilor publice a atras atenția celor ce exportă cereale, că e în interesul lor să nu mai transporte cereale la frontieră.

La vamă Păiuș sunt depozitate 40 mii saci de grâu și porumb. Cumpărătorii unguri au plecat, de asemenea și cei germani. Ungurii nu mai vor să trimească nici un vagon, astfel că toată această mare cantitate de grâu și porumb stă expusă ploilor zilnice ce cad în acea regiune muntoasă.

Fiindcă cea mai mare parte din exportatorii români de cereale nu știu nimic despre aceasta, ei tot duc la frontieră grâu și porumb, cheltuiind bani în zadar și expunându-și totodată și marfa.

Ministrii români de finanțe, de domenii și de lucrări publice vor ține o conferință pentru a aviza asupra măsurilor ce trebuiesc luate pentru a se veni în ajutorul agricultorilor.

Chinurile foamei

Cizmarul Francisc Giurkovski de 59 ani din Budapesta, a căzut pe stradă, în Pesta nouă, într'un leșin adânc, și s'a rănit grav la cap. Medicul poliției a constatat că bietul cizmar de zile întregi n'a mâncat nimic.

Uzina electrică din Făgăraș

a fost distrusă de incendiu în urma unui scurt circuit electric. Pagubele trec de un milion și jum. coroane.

Intreprinderi rusești semnează pentru împrumutul de război german

Conducătorii minelor de sare imperiale din Cielhocinek (Polonia rusească) cari acum stau sub controlul administrației civile germane din Varșovia, au trimis băncii imperiale din Berlin 50 mii mărci, bani adunați dela populația mai avută din Polonia rusească ca subscripție pentru al treilea împrumut de război german. Tot de acolo s'au trimis băncii imperiale germane 10 mii mărci în aur.

Un nou corp de aviație românească

Regele României a semnat decretul prin care pe ziua de 15 Sept. c., se crează un corp de aviație, având reședința la București și depinzând de direcția IX-a a școlilor militare.

Trupa se va recruta din întreaga țară.

Din lăcămîntul Regelui Carol

Ministrul de culte și instrucțiune publică al României a fost autorizat să primească legatul de 500 mii lei lăsat de defunctul rege Carol I, pentru a forma fondul pentru pregătirea tinerilor pentru școala industrială, ca profesori; lega-

tu de 300 mii lei pentru cantinele școlare, legatul de 500 mii lei pentru întemeierea unui fond de ajutor pentru studenți săraci, a cărui dobândă să fie împărțită în fiecare an la 50 studenți săraci.

O călătorie informativă a social-democraților germani la frontul de vest

Patru conducători ai social-democrației din Germania, deputații din Reichstag Scheidemann, David, Ebert și Schofflin au terminat călătoria lor informativă la frontul de vest. Ei au vizitat ținuturile ocupate din nordul Franței și Belgia. În marele cartier li s'a ținut o conferință amănunțită asupra situației economice și politice a populației indigene din departamentele ocupate ale Franței.

După aceea călătoria lor de recunoaștere i-a adus la Lille, la coasta belgiană, la Roubaix, unde au făcut cunoștință cu situația unui mare oraș industrial în zona de război, la Gant, unde au studiat o etapă mare cu instalațiuni model. Ei au continuat apoi călătoria lor spre Bruxelles și Anvers și în fine în ținuturile miniere la Mons și Charleroi.

O recoltă strălucită de cartofi în Germania

La o conferință din Dusseldorf, la care au participat mai mulți miniștri prusieni și la care a avut loc o consfătuire asupra alimentării cu cartofi a orașelor mari și centrelor industriale, s'a făcut din partea guvernului comunicarea, că sînt în ființă mari depozite de cartofi. Anul 1915 însemnează un record în recolta cartofilor. Recolta se evaluează la 52 milioane de tone, care prin import se poate majora până la 60 milioane tone. Fiecare își poate deci procura cartofi suficienți cu prețuri moderate.

Ultima oră

Atitudinea Greciei față de acțiunea Ententei în Balcani

Berlin, 5 Octombrie. — În cercurile politice de aci, se crede, că ultimul Rusier adresat Bulgariei a schimbat situația numai într'atât, că a accelerat desfășurarea evenimentelor în Balcani. Atenția generală e concentrată acum asupra Greciei. Se așteaptă să se vadă cine își afirmă mai mult puterea asupra destinelor Greciei: regele ori Venizelos.

Fapt e, că regele Greciei nu e încă pe deplin restabilit. Zilele trecute, suveranul elen a trebuit iară să păzească patul, în urma durerilor mari în regiunea, în care a fost operat.

După ziarul »Nieuwe Rotterdamsche Courant«, Venizelos ar fi declarat că Grecia în războiul actual va rămâne neutrală, nu va încuviința nici o acțiune care va viola neutralitatea Greciei. Guvernul grec e dator să protesteze contra debarcării trupelor străine pe coastele grecești. Faptul că aceste trupe sînt destinate să apere Serbia, aliatul Greciei — nu poate fi motiv ca să schimbe opinia guvernului elen în această privință.

Un ziar francez »Petit Journal« scrie că Ententa e hotărâtă să trimească tuturor statelor neutrale cu atitudine șovăitoare câte un ultimatum de același cuprins ca acela trimis de Rusia Bulgariei.

Editor și redactor responsabil:
Dimitrie Birăuțiu.

Tip, »Poporul Român«, Budapesta. Ilka-utca nr. 8